

Debreceni **S**

Z

E

M

L

E

Tudomány
és kultúra

2017/1

Szerkesztik:

ifj. Barta János *főszerkesztő* Kovách Ádám *főszerkesztő-h.*
Bazsa György *szerkesztőbizottsági elnök* Virágos Márta
Angi János Kerepeszki Róbert Pallai László Pusztai Gábor

A szerkesztőség címe:

Debreceni Szemle, Szerkesztőségi titkárság
Dancs Ágnes *kuratóriumi és szerkesztőbizottsági titkár*
Debrecen, Egyetem tér 1.
Postacím: 4002 Debrecen, Pf. 400
Telefon: 06 (52) 512-900/22133, 22388 mellék
E-mail: szemle@unideb.hu
URL: <http://szemle.unideb.hu>

Kiadja:

A „Debreceni Szemle” Alapítvány

Kuratórium és Szerkesztőbizottság:

Orosz István <i>elnök</i>	Bazsa György <i>alelnök</i>
Abádi Nagy Zoltán	Jávor András
Beck Mihály	Mazsu János
Bitskey István	Sipka Sándor
Gaál Botond	Szabó József
Gergely Pál	Virágos Márta

2014-től megjelenik negyedévente a
<http://szemle.unideb.hu> weboldalon is

Előfizethető, illetve a megjelenés támogatható

A Debreceni Szemle Alapítvány 11625009-07950000-25000006 sz.
számláján, illetve a szerkesztőségi titkárságon készpénzben.
Éves előfizetési díj 2.000 Ft
Külföldre (kivéve a környező országokat): 80 USD, ill. 60 EUR.
Bank neve: Erste Bank Hungary Zrt., SWIFT kód: GIBA HU HB

DEBRECENI SZEMLE

TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Debrecen és a régió tudományos műhelyeinek folyóirata

XXV. ÉVF.

ÚJ FOLYAM

2017. I. NEGYEDÉV

Az első folyam 1927-től 1944-ig jelent meg.

UTAK ÉS TÉVUTAK AZ 50-ES ÉVEK TUDOMÁNYPOLITIKÁJÁBAN

<i>Bartha Elek</i> : Előszó	3
<i>Szabadfalvi József</i> : Adalékok a hazai jogászképzés és az állam- és jogtudomány '50-es évekbeli történetéhez	6
<i>Abádi Nagy Zoltán</i> : A humán- és társadalomtudományok helyzete az 1950-es években	14
<i>Angi János</i> : Közgyűjteményeink helyzete 1956 előtt és után	44
<i>Bölcskei Gusztáv</i> : A teológia mint <i>ancilla ideologiae</i>	50
<i>Duffek Mihály</i> : Zeneművészet és zenetudomány az ötvenes években	62

BEMUTATKOZNAK ÚJ AKADÉMIKUSAINK

<i>Csiba László</i>	71
<i>Páles Zsolt</i>	74
<i>Szöllősi János</i>	78

TANULMÁNYOK

<i>Teperics Károly</i> : Tanulmányi célú nemzetközi migráció jelensége, jelentősége Debrecenben	82
<i>Szabó Attila</i> : Debrecenhez kötődő Füveskönyvek	103
<i>Orosz Júlia</i> : A szovjet munkásnő: propaganda és valóság	112

KÖNYVSZEMLE

Mártírium és emlékezet. Protestáns és katolikus narratívák a 15–19. században. (Fazakas Gergely Tamás, Imre Mihály, Száraz Orsolya, szerk.) (<i>Gáborjáni Szabó Botond</i>)	123
Simándi Irén: Politika, társadalom, gazdaság a Magyar Rádióban 1953–1956 (<i>Kardos József</i>)	128
A mi Ruzsisztikánk. Tanulmányok a 20/25. évfordulóra (Szvák Gyula, szerk.) (<i>Schrek Katalin</i>)	131
<i>E számunk szerzői</i>	135
<i>Contents</i>	136

Támogatóink

Debreceni Egyetem
www.unideb.hu

Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft.
www.debreceniuniversitas.hu

Debreceni Egyetem Művészeti és Közművelődési Bizottsága

A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága
<http://tab.mta.hu/debreceni-területi-bizottsag>

THE DEBRECEN REVIEW – SCIENCE AND CULTURE

is an academic quarterly that publishes studies in the humanities as well as in the social and natural sciences, focusing on the findings of recent research in these disciplines. Since it appeals to a wide and educated public, it aims to combine scientific exactness with readability in its style.

Drawing upon the centuries-old academic traditions of the city, *Debreceni Szemle* has adopted and continues the legacy of its predecessor with the same title, which was published between 1927 and 1944.

Although *Debreceni Szemle* is mainly reliant on and addresses the intellectuals of the Debrecen region, it also publishes contributions by leading experts both in Hungary and abroad.

In addition, the journal reports on scientific and cultural events of the region, especially on those organized by the University of Debrecen and the Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences. Events related to the city from anywhere in the world are also given detailed coverage.

Debreceni Szemle was launched by Debrecen Universitas (the legal predecessor of the University of Debrecen) in cooperation with the Debrecen Committee (the present Regional Centre) of the Hungarian Academy of Sciences in 1993 with the support of the municipality of Debrecen.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Kft., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József ügyvezető
Nyomdai előkészítés: Dancs Ágnes és Udvardy Antal
Megjelenik 2017 márciusában
HU ISSN 1218-022X

DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Tudományos folyóirat, amely a humán és a társadalomtudományok, valamint a természet- és műszaki tudományok minden ágának legújabb eredményeivel – és nem csak a régióban vagy hazánkban elértokről – kívánja megismertetni a széles értelemben vett tudományos értelmiséget. Tanulmányainak tárgyalásmódja: stílusa, nyelvezete olyan, hogy befogadható legyen az illető tudományterületet nem művelő kutató és érdeklődő értelmiségi számára is.

A Debreceni Szemle az ugyanilyen címen *1927 és 1944* között megjelent folyóirat folytatójának tekinti magát, épít a századokon át kisugárzó debreceni kulturális hagyományokra.

A folyóirat támaszkodik a város, a megye és a régió tudományos és kulturális potenciáljára, de *országosan csaknem egyedülálló célkitűzésének* megfelelően a szóban forgó tudományterületek legjobbjai tolalából közöl tanulmányokat.

A Debreceni Szemle ugyanakkor hírt ad a város és a régió tudományos eseményeiről (elsősorban a Debreceni Egyetem és a Debreceni Akadémiai Bizottság rendezvényeiről), illetve az ilyen eseményekről bárhol a világon, ha azokban a debrecenieknek lényeges szerepük volt.

A Debreceni Szemlét 1993-ban a Debreceni Egyetem jogelődjét képező Debreceni Universitas, valamint az MTA Debreceni Akadémiai Bizottsága, DAB – (mai nevén: MTA Debreceni Területi Bizottsága) indította újra Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának akkori támogatásával.